

Agroživilstvo je tudi gospodarstvo

Ankaran, 5.4.2024: »Današnja konferenca je namena trajnosti, inovativnosti, sodelovanju in povezovanju. Trajnost nasploh letos na GZS pišemo z veliko začetnico. Kot osrednji projekt letošnjega leta smo si namreč zastavili trajnostno preobrazbo gospodarstva, pri čemer je končni cilj pomagati vam, našim članom, da boste lažje dosegali evropske zahteve s področja, okoljevarstva, družbene odgovornosti in upravljanja«, je uvodoma poudarila generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal na poslovni konferenci kmetijskih in živilskih podjetij, ki delujejo na območju Zahodne kohezijske regije.

Tatjana Zagorc, direktorica GZS Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij: SRIP Hrana je platforma, ki živilski industriji lahko pomaga do digitalnega in trajnostnega prehoda. Če gre vsem članom v agroživilski verigi dobro, potem gre dobro vsem, je poudarila Zagorc in našela kompleksno mrežo deležnikov na tem področju, kar marsikdaj otežuje hitro in učinkovito sprejemanje odločitev. Agroživilska industrija je na sredini dobavnih verig, kar pomeni, da so na začetku kmetje, na koncu te verige pa potrošniki in resorno ministrstvo, ki mora poskrbeti za ustrezne pogoje, da bo Slovenija prehransko neodvisna. Izpostavila je tudi pomen institucij znanja, ki ne smejo biti same sebi namen, ampak naj bodo operativno vključeni v potrebe in izzive, ki jih imajo živilska podjetja. Teh pa ni malo, od podnebnih sprememb, globalizacije, dobavnih verig, digitalizacije, pomanjkanja kadrov, konkurenčnosti in produktivnosti do spremljanja košarice najcenejših živil in iskanja varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano.

Direktor Primorske gospodarske zbornice **Robert Rakar** je v uvodnem delu izpostavil nekaj tematik, ki so povezane s prihodnostjo agroživilske industrije v regiji. Na prvo mesto je izpostavil vodooskrbo, kar posebej velja za Slovensko Istro, ter pomanjkanje kapacitet za namakanje kmetijskih površin, kar je širši problem v regiji. Kot oviro skladnemu regionalnemu razvoju je omenil neizveden projekt regionalizacije Slovenije in decentralizacije procesa odločanja, kar bi lahko dalo nov razvojni zagon regijam. »Kmetijstvo je gospodarstvo«, je zaključil Rakar, ki je prepričan, da tega vsi v državi ne razumemo enako.

Marko Hren, vodja sektorja za koordinacijo pametne specializacije MKRR *»Inovacije so za prihodnost agroživilstva ključne, pa ne samo zaradi konkurenčnosti, ampak tudi zaradi doseganja ciljev evropske kohezijske politike, ki so večinoma posredno ali neposredno povezani ravno s področje agroživilstva«*, je prepričan Hren in je dal primer sirarstva v slovenskih planinah, ki se ne bi ohranil in ne bi pritegnil mladih proizvajalcev, če ne bi spustili zraven inovacij. Nacionalni inštitut za hrano, ki je že dolgo neuresničena ideja, bi lahko bil platforma za sodelovanje med vsemi deležniki v agroživilski panogi ter znanstveno-raziskovalnimi institucijami.

Karla Pintar, generalna direktorica Direktorata za notranji trg MGTŠ je predstavila predlog novele Zakona o gospodarskih družbah oziroma implementacijo evropskih direktiv v slovensko zakonodajo. V prvi vrsti je omenila direktivo glede poročanja podjetij o trajnosti, kar bo prej ali slej zavezovalo vsa podjetja. Dotaknila se je tudi virov sredstev za finansiranje preobrazbe gospodarstva. V letošnjem letu je namreč na voljo kar 851 milijonov za razvojne spodbude, od tega pod okriljem MGTŠ 339 milijonov. Namenjeni pa bodo energetiki, prestrukturiranju premogovnih regij, lesu, krožnemu gospodarstvu, podjetništvu, turizmu in tako naprej so športa. »Sredstev je dovolj, potrebno je biti samo učinkovit pri črpanju«, je zaključila Pintar.

Dr. Ljubica Knežević Cvelbar z Ekonomske fakultete v Ljubljani pojasnila razliko med poslovno strategijo podjetja in trajnostno poslovno strategijo, ki je pravzaprav ni. Podrobno je predstavila korake priprave trajnostne strategije podjetja in opozorila na bistvene točke njene implementacije v

praksi. V primeru trajnostne transformacije podjetij gre za to, da podjetje v že obstoječo poslovno strategijo vključi trajnostne cilje s področja okolja, poslovanja in družbe, kar so ključna izhodišča ESG.

Vlogo regionalnih razvojnih agencij in regionalnih gospodarskih zbornic ter njihovo povezovanje in sodelovanje sta predstavila direktorica Severno primorske gospodarske zbornice **Brigita Habjan Štolfa** in direktor Posoškega razvojnega centra **Simon Škvor**.